

Mart Sonn
Tähtvere 27-2
51007 TARTU

Teie 07.01.2025
Meie 14.02.2025 nr 9-3.1/DP-21-030

Uueturu tn 1 (varem Vanemuise tn 1) krundi ja lähiala (Kultuurikeskus Siuru) detailplaneeringu osas esitatud arvamus ja avalik arutelu

Lugupeetud Mart Sonn

Olete teatanud, et olete keskpargi lõhkumise vastu.

Selgitame, et Kultuurikeskuse asukoha valik ja Vanemuise tn 1 krundist poole ala hoonestamine on kokku lepitud Tartu linna üldplaneeringuga. Varasemad arvamusel, ettepanekud, seisukohad on toodud üldplaneeringu menetluses: <https://www.tartu.ee/et/planeerimine-info#tartu-uldplaneering-2040+>

Linn on üldplaneeringu koostamisel koostöös erinevate spetsialistide ja kodanikega kaalunud erinevaid võimalikke viise kesklinna elavdamiseks ning tugeva linnasüdame arendamiseks koos rohealade elurikkuse suurendamisega. Linn on oma ruumilise arengu üldisemate suundumuste määratlemisel lähtunud muu hulgas üleriigilises planeeringus Eesti 2030+ toodust, kus on rõhutatud linnade planeerimisel nende kompaktsuse säilitamise ja sisestruktuuride tihendamise vajadust. Samuti arvestab linn Tartumaa maakonnaplaneeringu põhimõtteid, kus rõhutatakse Tartu linnakeskuse regionaalset tähtsust. Üldplaneeringuga rõhutatakse kesklinna eelisarengu vajadust, selle tihendamist ja keskusfunktsioonide osakaalu ning kvaliteedi tõstmist. Rõhutatakse muu hulgas ka kesklinna tähtsust aktiivse kultuurielu toimumiskohana. Pargi osaline hoonestamine täidab sidusa linnaruumi tagamise eesmärgi. Läbi hoonestamise ühendatakse n-ö uus ja vana kesklinn.

Südalinna kultuurikeskuse idee toetab veelgi laiemalt kestliku linnaplaneerimise ideid. Hoone on just nimelt oluline kavandada kõige kesksemasse asukohta, toetades seeläbi Tartu ambitsiooni olla lühikeste vahemaade linn, millega kõik vajalikud teenused ja kultuurivaldkonnad on keskuses kättesaadavad. Pool pargialast jääb puhkealaks ning kujundatakse ümber koos keskuse projekteerimisega, saades pargile uue, kaasajas paremini toimiva lahenduse.

Linna planeerides peab arvestama kõikide funktsioonide kavandamisega, mitte vaid puhkeala ja rohevõrgustiku toimimise küsimustega - leida tuleb tasakaal erinevate huvide ja väärtuste vahel. Säiliv pargiala tagab Kesklinna olulise funktsionaalse avaliku ruumi – jalakäijate peamise liikumissuuna koos aktiivse tänavaruumiga – rohelise vabaõhu puhkealana toimimise. Pargialale kavandatud hoonestuse funktsioon on suunatud elanikele kvaliteetsema avaliku teenuse tagamiseks ja täiendavate avalike hüvede loomiseks. Kuigi pargi mittehoonestamisega selle linnalooduskeskkond säiliks, siis ala osaline hoonestamine toob endaga kaasa märkimisväärselt rohkem positiivseid mõjusid erinevates valdkondades, aga lisaks ka pargi ja selle lähiümbruse ökoloogilise mitmekesisuse suurendamise.

Linn selgitab, et südalinna kultuurikeskuse näol on tegemist olulise kultuurihoonega, kuhu kavandatakse kaasaegsed võimalused Tartu linnaraamatukogule ja Tartu kunstimuuseumile. Täiendavalt on hoonesse ette nähtud ruumid erinevateks üritusteks ja vaba aja tegevusteks.

Selleks, et tagada parim kättesaadavus niivõrd olulisele asutusele ning tugevdada kesklinna tervikuna, on Uueturu tn 1 kinnistu parim võimalik koht kultuurikeskuse rajamiseks. Hoone täpsem asukoht, kuju ja arhitektuurne lahendus on leitud rahvusvahelise arhitektuurivõistlusega. Sealjuures kehtib planeeringus nõue, et vähemalt pool olemasoleva pargi alast peab säilima.

Detailplaneeringuga on lisaks hoonele kavandatud ka Vabaduse pst meeldivaks avaliku ruumi osaks ning tugevdatud sidusat linnaruumi Emajõe ja Kүүni tn vahelisel alal. Ala on ka piisavalt suur, et tagada piisav avalik ruum hoone ümber ning rikastada väliruumi erinevate tegevusvõimaluste või lihtsalt olemise kohtadega. Sealjuures on läbi mõeldud ka olulisemad liikumissuunad territooriumil.

Linn on uue kultuurikeskuse vajaduses veendunud, on selleks reserveerinud maa linna üldplaneeringus, koostatud on detailplaneering ja läbi viidud arhitektuurivõistlus. Uue hoone vajadus lähtub vajadusest lahendada linnaraamatukogu ilmne ruumikitsikus, pakkudes kaasaegsele raamatukogule omaseid erinevaid teenuseid ning koondada kunstimuuseum ühte hoonesse, luues sobiva suuruse ja tingimustega näituseruumid, samuti ehitada ruume väge erinevatele kultuuritegevustele, kokkuvõttes – luua kvaliteetne kultuuriruum vaba aja veetmiseks. Planeeringu realiseerumisel saavad linnaraamatukogu ja kunstimuuseum uue kaasaegse vajadustele vastava maja, mille ülalpidamise kulud on väiksemad kui praegustes ruumides. Lisanduvad sündmussaalid.

Vähemalt pool pargist (Uueturu tn 1 krunt) säilib ja muudetakse mitmekesisemaks, liigirikkamaks, põnevamaks. Kultuurikeskuse rajamisel muutub ala aastaringselt kasutatavaks avalikuks ruumiks hoones ja rikkaliku haljastuse ning laiade kasutamisvõimalustega avalikuks ruumiks hoone kõrval.

Palume Teid detailplaneeringu avalikule arutelule, mis toimub 6. märtsil 2025 kell 17.30 Tartu linnaraamatukogu saalis (IV korrus). Arutelul tutvustatakse planeeringu avaliku väljapaneku kestel esitatud kirjalikke arvamusi ja linnapoolseid seisukohti nende kohta, selgitatakse detailplaneeringu lahendust ning vastatakse muudele detailplaneeringut käsitlevatele küsimustele.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Kertu Vuks
Juhataja

Liis Randmets
736 1253 Liis.Randmets@tartu.ee